

427. Nieuwe ideeën (27)

1. Er was een edict om geen edik te gebruiken. Het ediacara (VD: ediacarium) is het laatste tijdvak van het precambrium (genoemd naar de Ediacaraheuveelrug in Zuid-Australië). Het leek daar wel een eden. Een e-dentifier is een apparaatje om je te identificeren bij i-bankieren. Het toppunt van kitsch is edelkitsch. De écriture automatique is de surrealistische schrijftechniek waarbij de gedachtestroom ononderbroken op papier wordt gezet. Het ecrue shirt was touwkleurig. Is die tweeling eeneiig of twee-eiig? Het eemien is de Saale-Weichsel interglaciale tijd. Een derde van een koek is een derde deel ervan. De een-na-laatste rolbezetting kun je niet een-op-een koppelen aan de laatste. De Eenheidsvakcentrale was de communistische vakcentrale in Nederland. Je kunt maar niet zo een-twee-drie een een-tweetje met hem opzetten. Deze eerstegeneratieallochtoon noemde de Eerste Golfoorlog. Het lijkt wel kippentaal: een eiprofiel is eivormig. Een Z-profiel is Z-vormig.

2. Eerdergenoemde persoon was eerstaangewezen voor de eerstvolgende vergadering en aldaar ook eerstaanwezend. Het was de gouden eeuw van de literatuur. Er volgde een efficiencyonderzoek. Bij tennis moet je niet te veel dubbelfouten (dubbele fouten) maken. De eeuwwende was net voorbij. Efedrine heeft verschillende medische toepassingen. Ik krijg een egghead van je. Hij zit in de e-handel. Hij had eidetische beelden van zijn bijna-doodervaring. Hij bood ons eigener beweging de eigegebakken taart aan. Het eiertikken verliep nogal hilarisch. Eilaas (eilaci), het was weer zover. Het eindejaar leverde een eindejaarsuitkering op. Met veel elan probeerde hij 'eïs' [ee-jies] te schrijven. Het was daar een waar eldorado. De woorden 'élégance' en 'elegantie' zijn gelijkwaardig. Een eeg is een elektro-encefalogram. Elementairedeeltjesfysica is een moeilijk en erg theoretisch vak.

3. Dat stamt nog uit de elizabethaanse tijd. De elite-eenheid is puur een elitekorps. Hij deed het op zijn elfendertigst. Leeuwarden is een elfstedenstad. Daar begint en eindigt de Elfstedentocht. Ellepijpen zijn ellenlang. Je kunt ze meten met een ellenstok (ellenmaat). De elzevier is een bekend lettertype. Zijn elocutie (welbespraaktheid) was welbekend. In El Salvador liep een Elvislookalike rond. We hadden een elysisch gevoel toen we het Elysée binnen mochten. Het Hebreeuwse woord voor God is 'Elohim'. Een goddelijke uitspraak is een woord van God. De emir was een éminence grise. Employability wordt zowel van employé Henk als employee Ingrid gevraagd. De rekruten werden en bloc geëncadreerd. Daarvoor hoef je de Endlösung niet en détail te kennen. Een enchilada is een opgerolde en vervolgens gebakken tortilla. De energie-efficiency is ten enenmale te gering.

4. Zij was het enigste kind van de klas en het enige van haar ouders. Het enfant terrible werd en face geportretteerd. Hij handelde alleen en gros. Hij had dus een en-groszaak. Wie zit er in de Wimbledondemi-finale (Wimbledonsemifinale)? De enkelkous van de babbelkous was enkellang. Zo engelrein is Rein nou ook weer niet. Maria ontving een engelse groetenis. Een gram is ongeveer twee derde engels. Het schip werd binnengeloodst. De kubiekworteltrekking, beschouwd als een black box, geeft bij de input '8' de output '2'. Bij een stemmig kostuum hoort een black tie (cravate noir). Een kribbebijter is een hongerlijder of een vrek. Ik was de autokrik vergeten. De kouroi vertoonden allemaal het ponem van Apollo. De krankjorum vent was weer in de lorum van de krambamboeli, ondanks het eten van kraukrau terwijl de papegaai 'koppie-krauw' riep. De krakowiak wordt ook in Danzig gedanst.

5. Quasimodo's zijn een soort mannelijke kratesen. In een krantencorpus kom je heel wat letterkorpussen tegen. De krabsalade had een meekraprode aanblik. Anne was een krabbekat, een krabbenzakje is een schaaldiertje. Hij legde krakkemikkig het verschil tussen een krach en een crash uit. De kou is uit de lucht, er is nu geen koutje meer aan de lucht. Op het jaarlijkse Kozakkenfeest (een waar volksfeest) werd de kozakkendans gedanst. Hij hield zich gedeisd, hij gebarde van kromme haas (krommenaas). We hebben ons krom gelachen om haar krompraten, haar kromspraak. De kroko plengde krokodillentranen. Krethi en Plethi, Jan en alleman, is (zijn) eropuit getrokken.

6. De krepsharige draaide kreteks. Deze krimi speelt in de Krimoorlog. De accuplaten zijn kromgetrokken. De Kristallnacht klinkt alsof deze onder een kristallijnen luchter plaatsvond. Vanwege kroep kon zij niet aan de croquetparty (met krokante krocketten!) deelnemen. Het kubbengedeelte van de fuik was kaduuk. In de kruidhof staken de taliban de lont in het kruitvat. Daar was geen kruid tegen gewassen. De krullenbollen hadden veel weg van kuddedieren. Kwaito is Zuid-Afrikaanse dansmuziek, de kwacha de munteenheid van Malawi en Zambia. Dat verhaal van die kut-Marokkaan – een kussebek en kullebroer – slaat als kut op dirk. De kuikensekser hoorde bij het barbecueën het kukelekuen aan. De Ku-Klux-Klanleden aten kumquats. De kunnengenoten wisten met kunst- en vliegwerk bijeen te blijven. Gurkha's gebruiken kukri's [oe]. Tijdens de kür op de ijsvloer in het kurhaus aten we kurkuma [oe, oe].

7. Jeetje, wat een moeilijke woorden: cafeetje, resumeetje, déléguéetje en dégénéréetje (beide met in m/v de 'm' doorgehaald). Hij wilde zijn ei kwijt kunnen om zijn motivatie niet te hoeven kwijtraken. Welke kwik-I- en kwik-II-verbindingen ken je zoal? Een meid om te kwijlen, daar wil ik wel bij verwijlen. De kwestie TNT ging over trinitrotolueen, de kwestie-Dutroux over een ontvoering. Hoe hoog is het kwartsgehalte hiervan? Kweekwee is de benaming voor een aantal Indische gebakjes (het woord stamt uit het Chinees). De rare kwant wist alles van kwantumfysica, -mechanica en -elektronica. De aasgieren kwamen erop af. Een quant (kwantum) is de kleinste natuurlijke karakteristieke eenheid van een natuurkundige grootheid. De kwassieboom was al een kwarteeuw oud, zo bleek uit het jubileumboek op kwartoformaat. Een kwikwi is een vis, de kyat een munt (Birma (tegenwoordig: Myanmar)). We gaan quizen, hij quizde, ik heb gequizd. Het cellokwintet speelde er lustig op los.

8. Zit deze kyfose in het thoracale of in het sacrale deel van de ruggengraat? Hoe kan een kynoloog zich nu kynofob in een cynodroom gedragen? Een kylix is een ogenschaal, een Griekse drinkschaal. Kyaniseren doe je met kwik-II-chloride. Wat laag bij de grond (platvloers, alledaags, terre à terre) is, is laag-bij-de-gronds. De laag van Heaviside (ionosfeer) is de e-laag (Van Dale, klopt die 'e' wel?). Hij studeerde Laagland-Schots met als bijvak Laathoogduits en als hobby ook nog Laatlatijn. De laagstbetaalden waren weer de dupe. Kwaad doen verwacht je van een kwaaddoener. Een kwikkebil zijn en dan rustig zitten? Wat is het verschil tussen staand en lopend want? Een detente leidt vaak tot ook een entente. De toneelmoord was mooi geënsceeneerd (in scène gezet). Brood kopen, enne niet vergeten, hoor! Vier van origine Franse uitdrukkingen zijn 'entre nous', 'en profil', 'en plein public' en 'en masse'.

9. Boven de endo- zit de epidermis. Ataraxie komt in de leer van Epicurus voor. Een eolusharp is een windharp. Dit zijn eocene gesteentelagen. Een entre-deux is bij gordijnen een tussenzetsel. Een entr'acte is een in de pauze gespeeld tussenstukje. De Erasmusprijs doet me denken aan het erasmiaanse tijdperk. Met epoxy(hars) kun je lijmen. Erytropoëtine (epo) staat op de verbodsl lijst. Een kop koffie, ik ben eraan toe. Een ersatz is een vervangingsmiddel. De esc-toets is de escapetoets (en de controltoets de ctrl-toets; er is ook nog een entertoets). Een esculaap(teken) is een staf met een eromheen kronkelende slang. Een escalope is een dun lapje roze-wit vlees. Erytrocyten zijn witte bloedcellen. In het Ertsgebergte vindt men ertsaders. De essenen vormden een joodse sekte. Esprit is fijne geestigheid. Een eskimohond wordt ook husky genoemd. De estradeaanbouwen vielen op.

10. Hoe moet je et alii afkorten? Het et-teken wordt ook ampersand genoemd, het at-teken apenstaartje. Wat weet een etnoloog nou van ethiek? De niet-euclidische meetkunde is lastig. Voor de euritmie moest je bij Rudolf Steiner zijn (ja, die van de steinerscholen). De evacueetjes droegen alleen nog maar evaatjes. Wij behoren tot het europide ras. De mee-eter werd met ether bedwelmd. Bij een sprint op de E-weg is een ex aequo vrijwel onmogelijk. De beursnotering was ex dividend. Een ex voto is een votiefbeeld, een extended family bevat ook broers, zusters, etc. Een toespraak ex tempore is geheel onvoorbereid mensen toespreken. Ik heb zojuist 'ewigweibliche' aan mijn privéwoordenlijst toegevoegd.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Blik